

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

IN ACEST NUMĂR:

Impresii
dintr-o călătorie...

Scrisul și omul

Va exista vreodată
o poezie mecanică?

Gimnasta Malle Raiend

PAGINA DE UMOR:

- Cum am ajuns campioană
- Monologul unei secretare
- Opt recomandări pentru melomani

Familia autoturismelor „Zaporojeț” se va îmbogăți anul acesta cu un model nou, înzestrat cu un motor de 40 cai-putere

În
insula
Elba

ANUL XXII

21

(1106)

27 mai 1966

12 pag. 1 leu

CIBERNETICĂ

Va exista vreodată o poezie mecanică?

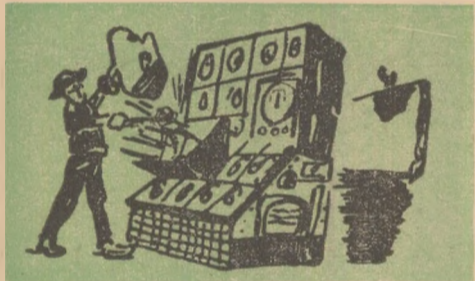
Prin ce se aseamănă și prin ce se deosebește actul creator în știință de cel din artă? Cum se desfășoară procesul cunoașterii la fizicieni și la poeți? Cum se formează istoricește imaginile științifice și artistice ale lumii? În sfârșit, care sînt perspectivele „artei cibernetice“?

Sînt tot atîtea întrebări care-i preocupă într-o măsură din ce în ce mai mare și deopotrivă pe savanți și pe literați. Mai mult, în cursul ultimilor zece-cinsprezece ani s-au făcut încercări perseverente de a

imita și analiza procesele de creație în limbajul complex al disciplinelor grupate prin noțiunea de cibernetică. Dar în legătură cu aceste încercări s-au născut alte întrebări: „De ce e nevoie de toate acestea? Ce șanse de succes pot avea aceste încercări de a stabili un punct de joncțiune între știință și artă? Ce valoare au imitațiile cibernetice ale creației artistice?“

Ce răspund ciberneticienii? Ei arată că unul din rezultatele cele mai evidente ale imixtiunii cibernetice în studierea proceselor de creație ar putea fi lămurirea unor probleme de acest fel: Ce înseamnă caracter artistic? Care este structura imaginii artistice? Ce este imaginația, intuiția și, în sfârșit, arta în general? Numai dînd definiții clare ale acestor categorii, afirmă ei, se va putea vorbi de o analiză obiectivă și de o simulare a mecanismelor reale ale procesului de creație, de întrepătrunderea lui cu logica și psihologia. De aceea metodele cibernetice sînt aplicate cu tot mai multă insistență la studiul fenomenului

artel, mai mult, se observă o netă tendință către transformarea acestei discipline destul de imprecise într-un domeniu de indici cantitativi exacti, către crearea unei așa-zise „artometrie“.

Descoperirea posibilității de a simula procese complexe a reinviat astfel o veche tendință științifică, euristica, care studiază principiile, metodele, logica și psihologia procesului de creație. Nu se poate încă ști dacă „artometria“ va încerca să înlocuiască studiul artei în felul în care științele exacte înlocuiesc științele descriptive. Dar se pare că știința legilor și a premiilor procesului de creație, euristica, se va strădui să se substituie esteticii. O carte apărută nu de mult în U.R.S.S. sub titlul „Cercetarea veșnică“ și semnata de cunoscutul critic literar Boris Runin sugerează cititorului tocmai o asemenea concluzie.

În orice caz, se știe că hotarul dintre procesele creatoare și cele necreatoare (formale) este extrem de mobil. Numai practica va putea răspunde la întrebarea: cînd și unde se va stabili această frontieră (și dacă ea se va stabili într-adevăr sau va dispărea cu desăvîrșire). Deocamdată, experiența acumulată este neîndesulătoare, dar e clar că dacă, de pildă, traducătorul este considerat astăzi ca un creator, dezvoltarea traducerii mecanice ar putea modifica într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat acest punct de vedere.

Pînă acum a precumpănit părerea că știința este de domeniul rațiunii iar arta de acela al intuiției. Studiarea amănunțită a legilor creației științifice și artistice are în vedere — ne asigură ciberneticienii — nu crearea, prin intermediul mașinilor, a unor capodopere artistice, cum de multe ori susțin popularizatorii grăbiți ai acestei noi ramuri științifice, ci descoperirea se-

cretului intuiției care joacă un rol esențial nu numai în creația artistică, ci și în cea științifică.

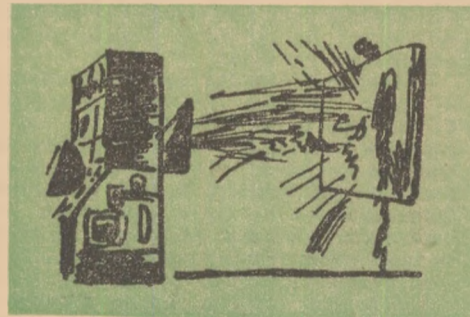
Dar, evident, pentru a scruta secretele naturii e nevoie de mijloace puternice și de o teorie minuțios pusă la punct. Dezvoltată în cadrul bionice, teoria rețelelor formate de neuroni este admisă tot mai mult ca temelia asimilării funcțiilor superioare ale cunoașterii și, ca atare, ea ar putea contribui la soluționarea problemei așa numitei „rațiuni artificiale“. Dar dacă lucrurile stau într-adevăr așa, înseamnă că și problemele creației de către mașini capătă baze științifice. Printre acestea din urmă putem, de pildă, aminti de teorema Mac Callok Pitts, astăzi foarte cunoscută în cercurile științifice, din care rezultă că nu există funcțiune mintală ce, cunoscută și descrisă în mod logic, să nu poată fi reprodusă de mecanismele cibernetice.

Poate, cine știe, vor exista vreodată poezii mecanice, dar poezii nu vor putea fi totuși niciodată înlocuiri. (În fotografia noastră: poeta Inna Kașejeva).

De altfel, s-au înregistrat și rezultate practice destul de interesante. S-au realizat scheme de programe care au permis să se demonstreze cu ajutorul mașinilor de calculat electronice teoreme pînă atunci necunoscute din domeniile geometriei și logicii matematice. Rezultate demne de luat în seamă au fost obținute de candidatul în științe fizice și matematice R. Zaripov în materie de compoziții muzicale electronice. În ultimul timp, R. Zaripov a elaborat chiar programe care permit unei mașini electronice de calcul să compună o melodie cu acompaniament.

E adevărat că realizările dobîndite în materie de „poezie electronică“ sînt mai puțin spectaculoase. Dar, afirmă ciberneticienii, experiențele făcute pînă acum nu trebuie deloc desconsiderate. Căci, așa

cum se exprima recent cercetătorul sovietic I. Gutșin, simularea este un mijloc incontestabil de studiere obiectivă a creației. A crede orbește că intuiția nu poate fi cunoscută ar însemna același lucru cu a crede în diavol sau într-o origine divină a capacităților creatoare ale omului. Acesta este, desigur, o mașină fantastic de complicată, dar totuși un sistem finit, cu o perfecțiune limitată, ceea ce poate face în principiu posibilă simularea lui și studiul său obiectiv cu ajutorul metodelor și al mijloacelor de cunoaștere exactă.

„Este incontestabil — conchidea de aceea I. Gutșin — că poezia electronică e impo-

sibilă acum și chiar într-un viitor previzibil. Rezultatele obținute pe acest tărîm nu pot fi calificate drept versuri, așa cum nu se poate numi plajă o adunătură de fire de nisip. Dar dacă studiem problema de pe poziția posibilităților, putem afirma că nu cunoaștem încă legi ale naturii care ne-ar permite să răspundem negativ“.

Iar la afirmațiile scepticilor care socotesc că eforturile făcute cu lucrările privitoare la rațiunea artificială ar putea fi investite mai cu folos în alte direcții, același cercetător amintit mai sus răspunde cu declarația academicianului Mstislav Keldiș, președintele Academiei de Științe a U.R.S.S. care a spus: „E mai bine să admitem o anume precipitare decît să împiedicăm dezvoltarea germenilor noului“.

BOTANICĂ

Un campion la rezistență: plopul

Dacă facem abstracție de zidurile de protecție artificiale, extrem de costisitoare, se poate afirma că numai plantele mai duc astăzi o luptă continuă și înecunată de succes împotriva alunecărilor de teren. Această constatare i-a determinat pe specialiștii Institutului sovietic de hidrologie și geologie ca, în colaborare cu stația de alunecări de teren din Moscova și catedra de biogeografie a Universității „Lomonosov“, să înceapă studiul gradului de rezistență a rădăcinilor de diverse plante spre a le selecționa pe cele mai potrivite.

Geografii și geologii angrenați în cercetări au utilizat pentru prima oară în acest scop metode ingineresti de cercetare. Astfel, ei au introdus în mașinile cu care se cercetează, de obicei, rezistența la rupere a materialelor tehnice rădăcini de copaci și au măsurat efortul necesar pentru ruperea celor din urmă. Apoi după suprafața secțiunii rădăcinii au calculat limita de rezistență.

Recordul de rezistență a fost cucerit de plop, fapt cu totul surprinzător pentru botaniști. Limita de rezistență la rupere a acestui arbore este de 391 de kilograme pe centimetrul pătrat, în timp ce pînă are o rezistență de numai 278 de kilograme, iar teiul 265 de kilograme. A doua mare surpriză a fost că invincibilul stejar s-a situat abia pe locul al treilea, după plop și mesteacăn.

Studiile s-au soldat deci cu selecționarea celei mai potrivite specii în vederea

luptei împotriva alunecărilor de teren și, în plus, au pus în evidență o seamă de caracteristici biologice ale plantelor condiționate de legi pînă atunci nebănuite. Dacă rădăcinile groase, de pildă, sînt foarte rezistente iar cele mijlocii, încă nelemnificate, au o rezistență mai redusă, cele subțiri au dat dovadă de o rezistență de-a dreptul uimitoare. Cum se explică acest lucru? Cercetările histologice prilejuite de observații nu au scos la iveală, cum ar fi fost de așteptat, structuri deosebite în componența rădăcinilor subțiri sau alte particularități ce ar putea justifica rezistența lor. S-a constatat, însă, cu acest prilej că formațiile biologice au și ele un așa-zis efect de proporție, fenomen descoperit în 1933 de savanții sovietici A. Alexandrov și S. Jurkov.

Efectul de proporție este în esență un fenomen statistic. Este vorba de probabilitatea existenței unui defect de construcție într-un anumit volum sau pe o anumită suprafață. Cu cît firul este mai subțire, cu atît sporește și probabilitatea absenței defectului.

S

știința

BIOLOGIE

Asalt împotriva tumorilor maligne

La Obninsk, în regiunea Kaluga, se apropie de sfîrșit lucrările unui important centru de cercetări științifice, Institutul de radiologie medicală. Luînd cunoștință de intenția conducătorilor institutului de a-și canaliza eforturile în deosebi spre tratamentul maladiilor canceroase, prof. Justin Stein, directorul Institutului de cercetări în domeniul cancerului din Los Angeles, unul din cei mai mari radiologi terapeuți din lume care a fost la Obninsk a declarat: „Cunosc foarte puține centre anticanceroase care să pozeze o înzestrare atît de completă pentru cercetări științifice și activitate clinică. Preziț institutului că multe din succesele medicinei în problema cancerului vor fi obținute între pereții săi și că el va deveni unul din cele mai mari institute din lume“.

Dar să vedem ce probleme își propune să rezolve Institutul de radiologie medicală din Obninsk. În primul rînd, cercetătorii de aici vor trebui să stabilească dozele admisibile, inofensive, de concentrații de raze ionizante și substanțe radioactive din aerul incintelor de producție și laboratoarelor. În al doilea rînd, ei vor căuta măsurile de profilaxie și tratament al bolilor care pot apare în cazurile cînd protecția împotriva radiației ionizante se dovedește insuficientă. Vor studia caracterul influențelor pe care le poate exercita radiația ionizantă asupra structurilor genetice ale organismelor și care, așa cum arată biologia modernă, sînt strîns legate de probleme importante ale medicinei generale cum sînt imunitatea, îmbătrînirea și maladiile maligne. În sfîrșit, vor căuta mijloace eficiente de luptă împotriva maladiilor maligne, deoarece medicina ajunge tot mai adesea la concluzia că radioterapia este una dintre metodele eficiente de tratament în aceste maladii.

În toamna lui 1962, orașelul științific exista numai în proiect, iar dintre corpurile de clădiri destinate studiilor teoretice era construit numai laboratorul care adăpostește vivariul. Astăzi, însă, funcționează cu toată capacitatea laboratorul pentru măsurarea radioactivității generale la om, care studiază cu înfrigurare noi metode de diagnosticare a diverselor maladii cu ajutorul razelor Roentgen și al izotopilor. Iar pentru aplicarea în practică a ultimelor realizări ale medicinei, pe lîngă institutul propriu-zis se înalță în ritm rapid un complex spitalicesc. Paralel cu construcția, institutul pregătește și cadre calificate. În martie 1965 tînărul institut a dobîndit dreptul de a organiza prima sesiune științifică.

Patru limbi oficiale

Probabil că nicăieri în lume nu există un asemenea amalgam de rase, naționalități, limbi, religii și obiceiuri pe un teritoriu atât de mic — circa 580 de kilometri pătrați — ca în Republica Singapore, situată la numai câteva zeci de kilometri de Ecuator, pe o insuliță din sudul Peninsulei Malacca.

Existența a 4 limbi oficiale: chineză, malayeză, tamilă și engleză se expli-

Vedere din port

că prin împrejurarea că populația celui mai tânăr stat de pe glob — Singapore și-a dobândit independența abia în august 1965, după ce s-a retras din Federația Malayeză, artificial creată în 1963 — este extrem de eterogenă. Șaptezeci și cinci la sută din cei aproximativ 1.800.000 de locuitori ai micii republici sunt originari din China, urmași ca număr de malayezi, indieni, pakistanezi și reprezentanți ai altor popoare asiatice, europeni etc. Emisiunile de radio și televiziune sunt transmise în cele patru limbi oficiale, malayeză fiind socotită limba națională, iar engleza cea administrativă. La aceste patru limbi oficiale, însă, vin să se adauge cum am văzut, multe dialecte și chiar alte limbi.

Intențiat în secolul al XII-lea al erei noastre, distrus în veacul următor de războinicii regatului javanez Majapahita și devenit la începutul secolului trecut, mai exact în 1819, posesiune britanică, Singapore este astăzi unul din cele mai mari și mai moderne porturi din lume. Favorizat de poziția geografică, el a fost și continuă să fie un important centru comercial și de tranzit pentru tot sud-estul Asiei. Prin Singapore trec 99 de linii maritime internaționale, care leagă țările din bazinele Oceanului Pacific și Indian cu Europa și America. La cheirile lui acostează anual aproximativ 40.000 de nave. Numai exportul de cauciuc atinge o valoare de 400 de milioane de dolari. Ca să nu mai vorbim de cositor, petrol, copra, condimente etc.

Este evident că marea majoritate a populației este legată, într-un fel sau altul, de comerț. Fiecare casă de pe străzile comerciale adăpostește un magazin sau o prăvălie. Dar se face un comerț intens și sub cerul liber. La Singapore se pot cum-

păra tranzistori japonezi și mașini de scris italienești, ceasuri elvețiene și mașini de ras olandeze, parfumuri franțuzești, produse de cauciuc chinezești, țesături indiene, vodcă rusească, whisky scoțian etc. Toate sunt destinate mai cu seamă turiștilor străini, care vizitează în număr foarte mare insula, turismul fiind o altă sursă importantă de venituri pentru republică.

Deși se află foarte aproape de Ecuator, clima insulei este totuși agreabilă, deoarece briza, care adie continuu, temperează căldura. Insula are o splendidă grădiniță botanică, plajele cu nisip fin sunt superbe. Deși lipsit aproape complet de resurse na-

Congoul, Nigerul etc. — nu are decât 1.430 de kilometri lungime — Senegalul are totuși o deosebită importanță pentru cele patru țări, prin care își poartă apele: Senegal, Mauritania, Mali și Guinea. Folosirea lui intensivă ar contribui substanțial la dezvoltarea economică a acestei vaste regiuni africane. Nu degeaba îl numeau istoricii arabi în vechime „Nilul negrilor”. La fel cu uriașul fluviu care se varsă în Mediterana, Senegalul aruncă pe țărnișă un mil roditor. Pe de altă parte, încă în secolul al XIX-lea specialiștii au arătat avantajele pe care le-ar aduce transformarea Senegalului într-un riu navigabil în tot cursul anului.

Acum câțiva ani experți și tehnicieni din cele patru țări vecine au început să studieze problema construcțiilor hidroenergetice și de ameliorare pe fluviu. Republica Senegal a și trecut la acțiune. Construirea unui sistem de baraje pe o porțiune de peste 80 de kilometri în apropiere de orașul Saint-Louis va da posibilitatea alimentării cu apă a unei suprafețe de 30.000 de hectare de pământ, pînă acum neroditor. Astfel, în scurt timp, fluviul Senegal ar putea concentra în preajmă-i o aglomerare de așezări omenești așa cum Nilul cunoaște de milenii.

V. Andreev

ITALIA

În insula Elba

Cum am părăsit Roma, am și pătruns în atmosfera vremii care a făcut să intre în istorie mica insulă din Marea Mediterană. Ne-am îndreptat spre ea prin Civita-Vecchia, oraș în care consul al Franței a fost un timp un contemporan al lui Napoleon, Henry Beyle — mai cunoscut sub numele care l-a făcut celebru de Stendhal, care a lăsat posterității și amintiri instructive despre campania prea puțin glorioasă a lui Napoleon în Rusia.

Trecerea de pe continent pe insula Elba se face pe la Piombino, ceea ce înseamnă „plumb mic”. Numele orașului este justificat de uzina metalurgică care lucrează cu minereu extras în insula Elba. Cîndva, minereu era prelucrat chiar în insulă, dar după război industria metalurgică a început să decadă.

Bacuri pe care te poți imbarca împreună cu automobilul, fac zilnic câteva curse între Piombino și Portoferraio. Așa am procedat și noi și, după o oră jumătate, am debarcat în Elba.

Ca să ajungă pe țărnișă Franței, după evadarea din Elba, în noaptea de 26 februarie, 1815, Napoleon a avut nevoie de aproape 3 zile. Acum, însă, cei 500.000 de turiști care vizitează în fiecare an insula fac acest drum în câteva ore. Pentru Bonaparte Elba a fost, deși un exil confortabil, totuși un loc de exil. Ca și turiștii de astăzi, el putea vedea cu binocul o altă insuliță, minuscule, unde și acum există închiisoarea Porto Longone pentru ocnașii pe viață.

Elba nu are, însă, nimic comun cu această grămadă de piatră. Pe bună dreptate ea este numită „Perla arhipelagului toscan”. Într-adevăr, insula este surprinzător de frumoasă. În cei 250 km pătrați ai ei, cu șosele care serpuiesc în sus și în jos, există deopotrivă munți sălbatici, păduri neatinsse de mina omului și stînci golașe, alături de văi verzite, golfuri liniștite și plaje aurii.

Oricît de frumoasă ar fi „Perla arhipelagului toscan”, turiștii străini o vizitează mai ales pentru Napoleon. Iar umbra împăratului este exploatată la maximum.

Cînd, la 4 mai 1814, Napoleon, în vîrstă de 45 de ani, a pășit pe pămîntul Elbei, care îi fusese pus la dispoziție ca loc de exil, el a declarat celor cîțiva locuitori care se adunaseră pe țărnișă: „Am ales insula voastră pentru clima blîndă și caracterul blajin al locuitorilor ei”.

E greu de spus dacă firea aspră a lui Napoleon a plăcut cu adevărat insularilor, dar versiunea oficială pretinde că da. La cîțva timp după instalare, împăratul detronat a străbătut călare insula și a început să facă reforme. A dăruit Elbei un steag — o flamură albă și roșie cu trei albe aurii — a înființat o mică flotă și o armată și mai miniaturală și a proiectat construirea unei turnătorii de fier. Vestea acestor acțiuni s-a împrăștiat, cu contribuția lui, bineînțeles, în toată lumea, creînd impresia că cuceritorul se potolise în sfîrșit. Dar între timp partizanii lui Napoleon pregăteau evadarea lui din insulă.

După cele „o sută de zile”, ex-împăratul n-a mai fost adus în Elba sub steagul cu trei albine, ci a fost izolat pe insula Sf. Elena, unde i s-a creat un regim de viață mult mai aspru și unde a și murit.

Nu știm cum stau lucrurile în Sf. Elena, dar, repetăm, în Elba se face reclamă pentru tot ce a avut vreo legătură cu șederea lui Napoleon. La Portoferraio, locul unde se afla reședința permanentă a lui Napoleon, un milionar rus, Anatoli Demidov a construit în deceniul al șaptelea al secolului trecut chiar lîngă palat un muzeu. Palatul adăpostește multe lucruri lăsate așa cum au fost pe timpul lui Napoleon. Iar muzeul este o colecție eclectică și destul de lipsită de gust de tablouri și sculpturi care n-au nici o legătură cu Napoleon și nici cu Elba. De altfel, e greu să găsești în insulă o casă, un hotel sau un restaurant, pe care să nu fie agățată cite o tăbliță care să specifice că „marele

„Marele Napoleon n-a luat niciodată masa aici. Niciodată!”

Împărat al Franței ne-a făcut cinstea de a” etc. etc. Numai un singur restaurant, dealtfel cel mai vechi din insulă, „Da Renzo”, a încălcat tradiția. Pe o placă de marmură albă, agățată în dreapta intrării, scrie categoric: „Marele Napoleon n-a luat niciodată masa aici. Niciodată!”

Se spune că Napoleon a luat de câteva ori masa la „Da Renzo”. Dar actualii stăpîni socotesc că negarea acestui adevăr le aduce mai multe venituri.

În două zile am străbătut, cu „Fiat”-ul pe care-l adusesem cu bacul, toată insula. Am călătorit pe șosele destul de bune, construite pentru turiști, care în perioada aceea erau destul de puțini. Ne-am cățărât pe poteci înguste de munte, am coborît pe cheirile Marciana Marina și Porto Azzuro, am urcat în așezarea minieră Capoliveri etc.

„Cele două zile petrecute pe teritoriul „Perlei arhipelagului toscan” au trecut pe neobservate. A treia zi, dis-de-diminează, cu primul bac ne-am întors pe continent. Cînd soarele s-a înălțat pe cer am privit pentru ultima oară țărnișurile stîncose, ce se depărtau, ale acestui minunat colțșor de pămînt italian, cu o istorie străveche.

L. Kolosov
M. Mihailov

turale și de apă potabilă — care trebuie adusă din Malacca — orașul are totuși câteva întreprinderi industriale, ca, bunăoară, o oțelărie, un laminor, o fabrică de anvelope, un șantier naval etc., care lucrează cu materii prime importate.

Pentru a-și menține și consolida independența, tinăra republică trebuie să-și creeze, evident, o bază economică solidă deoarece nu se poate bizui numai pe comerț și pe veniturile furnizate de port și de turism. Planul de cinci ani, adoptat anul acesta, prevede în primul rînd dezvoltarea complexului industrial Jurong din sud-vestul insulei — care trebuie să cuprindă o uzină metalurgică, un laminor, șantiere navale, un nou port și alte obiective industriale.

I. Alexandrov

SENEGAL

„Nilul negrilor”, proiecte, realizări

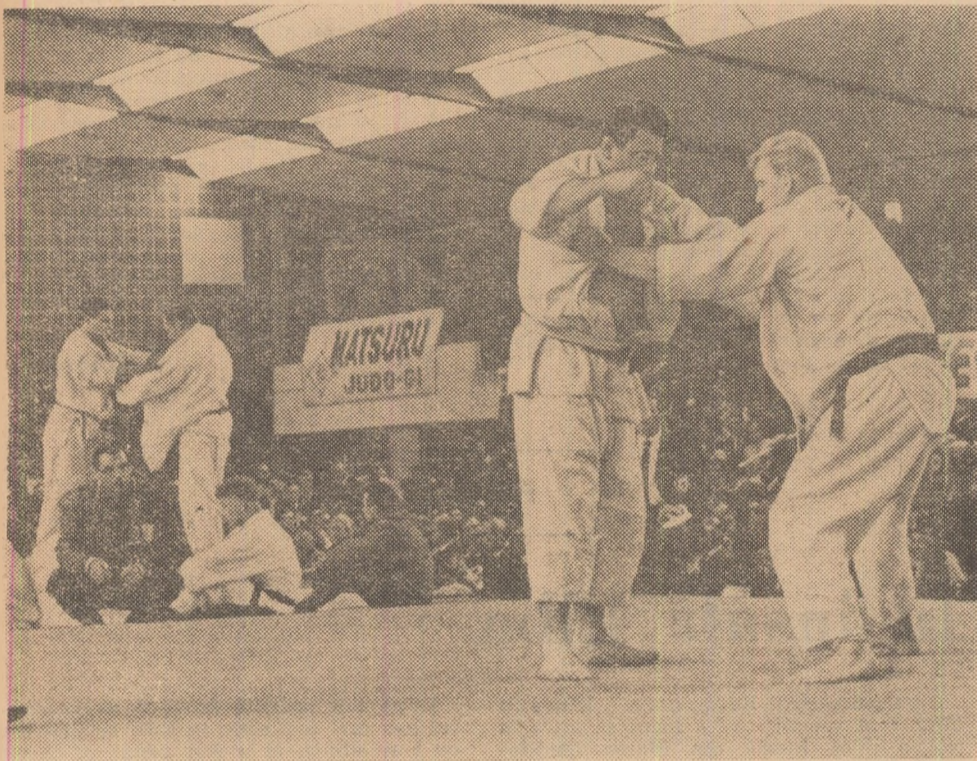
„Un soare generos, uneori poate chiar prea generos, o lumină puternică, aproape orbitoare, valuri albastre și limpezi, împrejmuit din trei părți orașul, plaje presărate cu umbrele multicolore, bulevarde umbrite de copaci caracteristici zonelor tropicale și străjuite de clădiri moderne, albe, strălucitor de albe de parcă n-ar fi construite din piatră, ci din cuburi de zahăr — acestea sînt primele impresii pe care le prilejuiește vizitatorilor străini Dakarul, capitala Senegalului, așezat pe o insulă de origine vulcanică ce înaintează mult în Oceanul Atlantic.

Orașul — care a adăpostit recent primul festival mondial de artă neagră, puternică demonstrație a contribuției aduse de lumea neagră la cultura universală — arboresc o arhitectură îndrăzneată. Clădirile înalte, moderne, multe din ele în stil european, sînt dominate de o splendidă moscheie, terminată acum trei ani. Acțiunea de modernizare a Dakarului este în plină desfășurare, cuprinzînd, de altfel, și portul, unde se reamenajează câteva cheiri principale.

Poziția geografică avantajoasă influențează favorabil clima orașului. Aerul oceanic întreține o umiditate care contribuie la dezvoltarea unei vegetații bogate, spre deosebire de vasta zonă de nisipuri aride din preajmă care se trezește la viață numai după ce încep ploile, și atunci se acooperă cu ierburi dese, de peste doi metri înălțime.

Senegalul n-a fost răsfățat de natură cu multe fluvii sau riuri. Singurul curs de apă important este Senegalul, care curge în nord, de-a lungul hotarului cu Mauritania. Cu toate că e mai mic ca Nilul,

La campionatul european de judo, care a avut loc la Luxemburg, echipa sovietică a reușit o strălucită victorie, cucerind patru medalii de aur, două de argint și cinci de bronz. În fotografia noastră: întâlnirea dintre A. Kiknadze (U.R.S.S.) și K. Herning (R.D.G.), care s-a soldat cu victoria sportivului sovietic.

PERIPEȚII ÎN JURUL LUMII

50.000 kilometri pînă la o ceașcă de cafea

Stan Mott și-a procurat un fotoliu pe rotile, i-a adăugat un motor, faruri, o remorcă și un steguleț și a pornit la drum. Începutul n-a fost greu. Mott s-a plimbat pe puntea transatlanticului, a înotat în bazinul acestuia și a contemplat apusul soarelui de soare. Dar la Genova a trebuit să-și lăse rămas bun de la confort și să se adapteze la condițiile călătoriei în vehiculul lui improvizat.

Drumurile Italiei i-au răpit trei luni. Apoi și-a continuat peregrinările prin Franța și în Anglia.

— Vreți să blocați circulația? îl întreba agenții de circulație din Paris, croindu-și drum cu greu prin mulțimea celor înconjură pe Mott.

— N-am nici o vină. Curioșii se adună singuri.

— Vedeți-vă de drum, altminteri voi fi nevoit să vă amendez.

Și Mott își vedea de drum.

— Iertați-mă, sir, dar circulația vehiculelor fanteziste pe drumurile Majestății sale e interzisă. Îi atrăgeau atenția polițioși „bobbies” englezi.

— Da, dar particip la turnarea unui nou film pentru televiziune. Sper că soției dumitale îi plac filmele?

— O, da, sir! Continuați-vă călătoria. Grecia, Maroc, Iordania, India...

Iunie e în India luna musonilor. Ploile tropicale cad fără întrerupere, iar căldura e de-a dreptul sufocantă. Curenții de aer nu produc răcoare, ci mai degrabă o senzație de arsură. Dar iată și portul Madras, și, mai ales, puntea odihnitoare a unei motonave.

După toate astea a fost o adevărată plăcere să străbată Japonia. Apoi un ultim efort, distanța Los Angeles — New York și Stan Mott s-a văzut acasă.

Bilanțul originalei lui călătorii? În trei ani, patru luni și o zi a vizitat 28 de țări, parcurgând 50.000 de kilometri și... cîștigînd un rămășag. Pur simbolic, de altfel, prețul lui fiind o ceașcă de cafea. Adevăratul mobil al excursiei prin lume a lui Mott a fost dorința-i de a călători cu peripectivă.

ORIGINEA UNUI OBICEI

Sărutarea lui Bibi Hanîm

Pînă acum 40 de ani portul femeilor din Uzbekistan cuprindea în mod obligatoriu o parangea, adică un voal țesut din păr de cal închis la culoare care le acoperea fața. Se spune că obiceiul acesta se trage de la Bibi Hanîm, cea mai iubită soție a temutului Timur. În timp ce acesta era plecat într-una din nenumăratele lui cam-

panii, Bibi a vrut să-l primească la întoarcere cu o surpriză: o moschee nouă, mai mare decât toate clădirile din Samar-kand. A chemat deci toți meșterii zidari și pietrari din țară dîndu-le ordin să se apuce de lucru. Lăcașul nu era însă terminat cînd i-a sosit vestea că Timur se înapoiază acasă. Cîzînd în genunchi în fața celui mai priceput dintre constructori, Bibi l-a implorat: „Termină-ți opera!” Acesta i-a promis, dar a pus o condiție: să-și dea o sîrutare. Răsplata i-a fost promișă și moscheea terminată la timp, după care meșterul și-a cerut răsplata. Deși Bibi Hanîm și-a ținut mîna între fața ei și buzele meșterului, sîrutul a fost atît de fierbinte, încît a lăsat o urmă, pe care Timur — spune legenda — a observat-o numaidecît. „Aruncă-te din turnul moscheei”, i-a poruncit el soției, iar femeilor din toată țara să poarte de atunci încolo un voal...

Pe străzile Samar-kandului ori în cartierul vechi din Tașkent se mai poate vedea și acum din cînd în cînd cîte o femeie cu fața acoperită. Unui străin acest obicei îi dă poate impresia de exotism, dar pentru uzbeki el este o expresie a asupririi de odinioară a femeilor, care timp de secole au avut de slujit pe Allah care stabilise în coran, prin intermediul lui Mahomed, că femeile și fetele puteau fi bătute pînă rămîneau nemișcate pe pămînt de următorii trei stăpîni ce făceau totul așa cum era cerut de creatorul omenirii:

— mulahul, care interpreta coranul după bunul lui plac;

— beiful, domnul apelor și țărînii și deci al vieții și morții împreună cu mirabilul său, administratorul apelor care, în timp de secetă, își cumpăra femeile pentru cîteva litri;

— bărbatul, posesorul femeii pe care o cumpărase ori răpise. Numai bănuiala necredinței îi dădea dreptul să o omoare. Orice femeie risca închisoarea dacă in-

drăznea să iasă pe stradă fără voal. Dacă comitea un furt, era aruncată din virful minaretului.

Chiar din primele ei zile, puterea sovietică a dat un decret prin care femeia era eliberată de toate aceste servituți și care a declanșat o adevărată revoluție a moravurilor. Lupta cu spiritul înapoiat al fanaticilor era extrem de dificilă. Mișcarea „Hucium” care milita pentru abolirea voalului nu a putut fi oprită însă de singeroasa teroare albă, dezlănțuită de contra-revoluție. În 1922, codul de legi uzbek a interzis vinzarea și cumpărarea femeilor, a ridicat vîrsta căsătoriei la 16 ani și i-a dat femeii dreptul la un nume propriu (pînă atunci ele se numeau după fiii lor, de pildă mama lui Ahmed, mama lui Ibrahim).

ANCHETĂ

Jocurile de noroc? Îmi repugnă

Cultura fizică și sport — 3,35; filozofie — 3,71; muzică — 4,11; teatru — 3,80... Ce semnificație au aceste cifre?

Acum cîteva ani, cîteva sute de savanți sovietici au răspuns la un număr de întrebări puse de statisticieni. Anchetă, care a avut ca scop evaluarea atitudinii oamenilor de știință față de artă, activitatea practică, sport și, desigur, știința admitea numai răspunsuri tip și anume: îmi place, nu-mi place, mi-e indiferent, mă atrage, mă pasionează.

După cum era și de așteptat, ancheta a dovedit că „marea pasiune” a savanților e chiar știința în care lucrează. Dar cînd nu era vorba de specialitatea lor, ci de o altă disciplină științifică, savanții au înclinat mai degrabă spre artă.

Literatura și muzica au întrunit cele mai multe puncte (mai ales printre matematicienii și filologii), iar teatrul cele mai puține. Cei mai multilaterali s-au dovedit matematicienii. Ei se arată gata să exploreze orice domeniu încă necunoscut, începînd cu tehnica și terminînd cu pictura și cu jocul de șah. Oricît ar părea de ciudat, filologii le sînt inferiori în această privință, cercul lor de interese e mult mai restrîns, limitîndu-se la cărți și la tablouri. Spre deosebire de adepții științelor naturii, filologii sînt de obicei indiferenți față de sport în general și de șah în special.

În ce privește jocurile de noroc, atitudinea oamenilor de știință a fost unanimă. Răspunsurile au variat între „nu-mi plac” și „îmi repugnă”, acesta din urmă intrînd majoritatea.

ÎNCĂ O TAINĂ A OCEANULUI

Corabia fantomă

„Malborough”, corabie cu pinze construită la șantierul naval din Glasgow, era o navă capabilă să înfrunte cu succes urgiile oceanului. În plus, căpitanul

ei se bucura de faima unui încercat lup de mare.

În ultima ei cursă „Malborough” a avut la bord o echipaj din 23 de oameni și cîteva pasageri. În 1890 a plecat din Noua Zeelandă spre Anglia încărcată cu carne congelată și cu lînă și a dispărut undeva pe drum. Pentru ultima oară a fost văzută la 1 aprilie, în Oceanul Pacific, între intrarea în strîmtoarea Magellan și capul Horn, adică în regiunea supranumită de marinari, de altfel nu fără motiv, „cimitirul corăbiilor”. Furtunile răscolesc acolo marca circa 300 de zile pe an, iar curenții puternici ajută vîntului și valurilor să împingă corăbiile spre stînci.

Cercetările făcute pentru găsirea navei dispărute au rămas fără rezultat. „Malborough” a fost declarată „dispărută fără urmă”, autoritățile navale considerînd că se sfîrșimase de stîncile capului Horn.

După 23 de ani, însă, în octombrie 1913, o corabie și-a făcut apariția în apropiere de Punta-Arenas, pe tărîmul Țării de Foc. Era „Malborough”, cu pinzele umflate de vînt, navigînd aproape de locul unde se credea că naufragiasc.

Corabia părea intactă. Pe punte domnea ordinea. Pînă și membrii echipajului se aflau la posturile lor: unul la timonă, trei pe punte lingă bocaport, zece la manevrarea pinzelor, șase în careu. Spectacolul era înfricoșător: douăzeci de schelete de care atîrnau zdrențe, rămășițele îmbrăcămintii de altădată. Părea că o forță tainică tăiasc brusc firul vieții tuturor acestor oameni.

Jurnalul de bord era mușcăit și însemnările indescifrabile. Celelalte hîrtii fuseseră distruse de insecte.

Marinarii de pe nava cu care s-a întâlnit „Malborough” n-au putut să adauge decît că, numărînd scheletele, au constatat că lipseau zece oameni, marinari și pasageri. Unde au dispărut aceștia? Au pierit în valuri sau au debarcat înainte de a fi victime ale unei catastrofe?

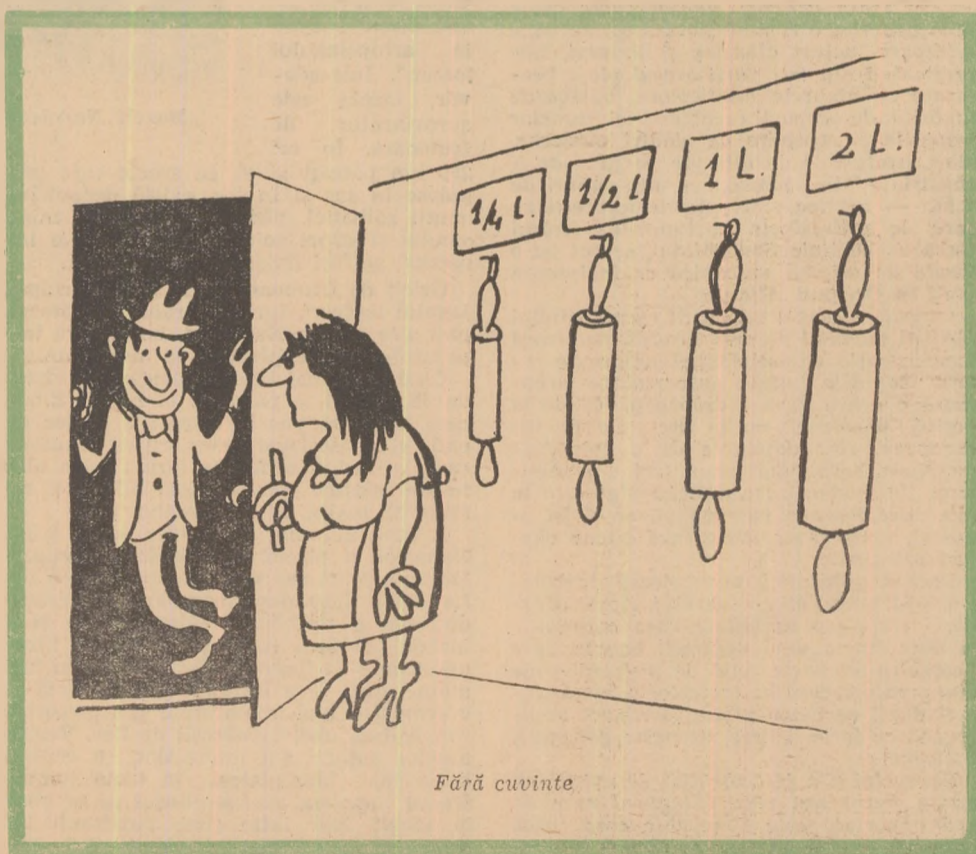
Căpitanul navei care a descoperit „corabia fantomă” a întocmit un raport amănunțit despre cele constatate. Din păcate, furtuna l-a împiedicat să remorcheze corabia. Dar raportul lui a fost confirmat de mărturia întregului echipaj și tragica întâlnire pe mare a fost trecută în analele Amiralității britanice.

A. Borisov

DE PRETUTINDENI

Pericolul înaripat

Programul de cercetări al astronomilor australianii era gata-gata să fie periclitat de... papagal. Un nou radio-telescop fiind instalat pe un teren complet lipsit de copaci, lingă Canberra, papagalii au găsit că antenele sînt ideale pentru odihnă. Ba au descoperit și că izolația de plastic e comestibilă și chiar gustoasă. Nu s-au mulțumit însă s-o mănînce, ci au sîrtecat și sîrma din interior. Crezînd că păsările confundă cablurile albe cu viermi, personalul radiotelescopului le-a vopsit în negru, dar situația nu s-a schimbat. Alunci s-a recurs la plase de sîrmă protectoare, care acoperă instalațiile și împiedică accesul „dușmanilor”.

Fără cuvinte

Poșta redacției

E. FLORIAN — București: Articolul dv. este interesant, bine scris. Regretăm, însă, că nu-l putem publica deoarece nu se încadrează în profilul revistei noastre.

CONSTANTIN PETRESCU — Baia Mare: Adresați-vă ziarului regional sau unei reviste literare.

GHEORGHE ZISU — Giurgiu: Nu cunoaștem adresa exactă a inginerului Leonard Dubinin. Singura indicație de care dispunem e că lucrează într-o uzină din Ceboksari, U.R.S.S.

OVIDIU RADOSAV — Timișoara: În suși numele de extensor indică că aparatul e folosit la mișcările de extensie. Articolul anexat la scrisoare a fost publicat în „Magazinul”. Exercițiile cu haltere se practică progresiv, zilnic.

WALTER STAUT — Arad: Vă mulțumim pentru aprecieri. În ce privește adresa solicitată, vă sfătuim să vă adresați Asociației de Cruce Roșie și Semilună Roșie din capitala U.R.S.S.

ARON PĂDUREANU — Hunedoara: Regretăm, dar nu sintem în posesia adresei solicitate.

MIRCEA WEIS — Baia Mare: Ne bucură faptul că găsiți în revista noastră lucruri interesante, care vă satisfac. Dacă dispuneți de fotografii reușite din U.R.S.S. puteți să ni le trimiteți pentru o eventuală publicare. Pentru amănunțele referitoare la activitatea dv. fotografică, adresați-vă Asociației artiștilor fotografi din Republica Socialistă România, București, str. Brezoianu nr. 23.

VASILE TĂMAȘAN — Cluj: Adresați-vă unei publicații de specialitate.

IOAN HOTESCU — Timișoara: Numele din „Veac nou” pe care le solicitați sint epuizate, așa încît nu vă putem satisface rugămintea.

VALER IOSIF — com. Vingard, reg. Hunedoara: Vă mulțumim pentru aprecieri. Vom ține seama de sugestiile dv.

MIHAI CERGHISAN — Turda: Vom continua să vă stimulăm interesul, publi-

cînd și alte articole în legătură cu tema care vă preocupă. În ce privește adresele echipelor sportive pe care le solicitați, vă puteți adresa U.C.F.S. sau, eventual, puteți indica pe plic formația și localitatea unde activează ele. Echipete fiind foarte cunoscute, nu începe îndoială că scrisorile vor ajunge la destinație.

TRAIAN LAZĂR — com. Pincota, reg. Timișoara: Pentru rezolvarea problemei dv. adresați-vă Ministerului Învățămîntului.

„T. D. D.” — Timișoara: Trimiteți. Dar, bineînțeles, nu vă putem garanta dinainte publicarea.

GHERGHINA NACU — Rîșnov; **M. DEVĂRESCU** — Zalău; **RODICA ANTON** — Constanța: Adresați-vă unei publicații de specialitate.

ANTON BENDER — Timișoara: Sint cerințe de ordin tehnic ce nu pot fi modificate. Probabil că deficiența pe care o semnalati provine de la modul de legare a colecției.

NICOLAE FUDULU — București: Vă mulțumim pentru aprecieri. Vă vom satisface rugămintea într-un viitor apropiat.

ST. GH. ȘTEFĂNESCU — Pitești: În măsura posibilităților vom ține seama de sugestiile dv. Regretăm, dar numerele solicitate sint epuizate. În ce privește civilizația Maya, vă recomandăm lucrările „Pe urmele conchistadorilor”, de Kinjalov și Belov, „Pe urmele Atlanților”, de A. Dimboiu, „Spre America înainte de Columb” de D. Todericiu și „Lumi dispărute” de Aurel Lecca.

ION VASILESCU — Bacău: Referitor la modul cum vă puteți abona la revista noastră vă informăm că vă puteți adresa oficiului poștal din orașul Bacău, factorului poștal sau difuzorului voluntar din întreprinderea unde lucrați. Costul abonamentului este de 40 lei anual, 20 lei pe jumătate de an și 10 lei trimestrial. Abonamentele se fac cu 15 zile înainte de începerea trimestrului.

23 MAI — 1 IUNIE

Cadouri frumoase și utile găsiți la:
MAGAZINELE COOPERATIVELOR DE CONSUM

GOSPODINE!
VASELE EMAILATE
IDEAL
SINT ASPECTUOASE ȘI DURABILE

Vase emailate în execuție coajă de stejar cu dungă de aur, marmură și granit, produse de:

UZINELE „EMAILUL ROȘU”-MEDIAS

STOFE
DE CALITATE
LIBERTATEA
II S SIBIU

Bogate și variate sortimente
de desene și culori

COOPERATIVA

„CHIMICA” BUCUREȘTI

Calea Șerban Vodă 22-24

Telefon: 23.40.67, 23.79.15

Produce și livrează imediat unităților din comerțul de stat și cooperatist următoarele produse:

CARPETIN — soluție pentru curățat covoare, tapiterie de mobilă, haine etc.

VITRO — lichid pentru curățat geamuri, cristale, oglinzi etc.

PIC — praf pentru scos petele de cerneală și iod de pe țesături diferite și miini.

CERAT LABIAL — apă și vindecă epiderma de frig.

CHEAG LICHID — utilizat ca coagulant la fabricarea brînzeturilor.

BATISTE DEZINFECTANTE — hîrtie creponată, impregnată, se folosește în scopuri igienice.

MASA GALBENA DE TURNARE ELECTRO-IZOLANTA — dielectric pentru cutiile de funcționare a cablurilor electrice.

SEPTOL — soluție dezinfectantă. Este un dezinfectant de uz extern avînd în compoziție: uleiuri eterice, bromcetipiridină și alcool etilic. Are acțiune bactericidă și odorizantă. Se folosește ca dezinfectant în unitățile de frizerie, manichiură și pedichiură.

CORDOANE — confecționate din material plastic, bicolore, cu cataramă, pentru bărbați și femei.

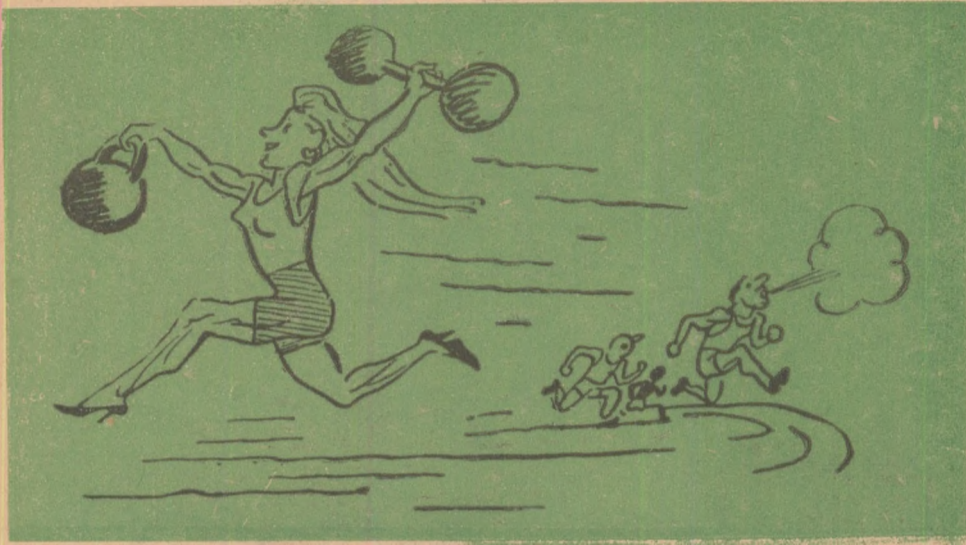
LUMINARI — albe din parafină în pachete de 1 kg.

ESENȚE — diferite arome (rom, vanilie, trandafir, zmeură, vișine, lămii etc.).

ȘERBET — în borcane de 700 gr.

La cerere se expediază unităților socialiste cataloage cuprinzînd toate produsele.

Cum am ajuns campioană

— Nu sînt bună de soție! le-am spus părinților după ce Petea m-a cerut în căsătorie. Am o sănătate subredă, o constituție firavă, iar în copilărie am suferit de pojar, scarlatină, bube dulci și otită medie!...

— Și măică-ta a fost slăbuță înainte de căsătorie, a intervenit tata. Iar acum, admir-o!

Exemplul mi s-a părut convingător. M-am căsătorit.

Curînd s-a vădit că presupusele mele inapținutini pentru căsnicie n-aveau, într-adevăr, nici un temei. Făceam față cu succes îndatoririlor de bucătăreasă, croitoreasă, spălătoreasă, parchetară, călătoreasă etc. Iar cînd socrul meu făcea un acces de gură sau cînd soacra suferea de migrenă mă metamorfozam subit în soră medicală și infirmieră.

Noua mea familie m-a îndrăgît într-ătit încît curînd a început să-mi încredințeze spălătură lenjeriei de pat și de corp. Era o plăcere să-mi admir bicepsii nou formați.

Intr-o bună zi am constatat că e foarte simplu să sari cîte două trepte odată pînă la etajul V cu un lăst de o duzină de sticle de bere, un bidon de zeamă de varză murată și o colecție de semipreparate pentru toți membrii familiei. Cu timpul am început să sar la fel de sprinten în zilele cînd așteptam oaspeți și cînd sacoșele mele erau neobișnuit de voluminoase. Imi amintesc chiar de o performanță cînd, în afară de sacoșe, mai aveam un cărucior și o sâniuță, comision pentru o vecină care mi-era foarte dragă...

Odată, neavînd răbdare să aștept liftul, m-am avîntat pe scară.

— Splendidă săritură! am auzit o voce. Ai putea să faci gloria secției mele!

Era un locatar de la etajul IV, antrenor la o secție de atletism. Dar n-aveam timp să mă înlînd la taifas.

La următoarea întîlnire antrenorul a izbutit să mă înșface de mină.

— Dar înțelege o dată că n-am timp de pierdut cu fleacurile! am strigat nerăbdătoare și, smulgîndu-mi mina, am sărit peste cinci trepte.

— Excepțional! se încăcă de admirație antrenorul! Cangur! Antilopă! Gazelă!

De atunci m-a urmărit pas cu pas, încercînd să mă înduplece să iau parte la concurs spre gloria echipei lui...

În cele din urmă mi s-a făcut milă de sărmanul entuziast și m-am lăsat convinsă să particip la proba de 200 metri garduri bărbați. Dar cu o condiție: să mi se admită să alerg cu pantofii mei cu toc cui și cu o greutate de cel puțin opt kilograme sau, eventual, cu niște haltere. Aceste atribute, cu care eram obișnuită, mi-au îngăduit să intru repede în formă.

Am ieșit învingătoare. N-am să spun cu cît i-am întrecut pe cei mai buni alergători pentru că nu vreau să-i compromit pe bărbați.

— Cum ai reușit să realizezi această performanță? m-au asaltat reporterii.

— N-am nici un merit! Modestă, mi-am coborît pleoapele și am arătat cu mina spre soful meu care imi și întîndea o sacoșă burdușită cu merinde pentru șase persoane cu o excelență poftă de mîncare.

Membrii juriului și reporterii s-au repezit să-l felicite pe soful meu.

— Vasăzică dumneavoastră ați creat acest miracol sportiv? exclamau ei. Sînteți un om admirabil!

— Bra-vo! Ad-mi-ra-bil! scandau spectatorii în cor.

Ochii sofului meu scînteiau triumfător. Se înclina în dreapta și în stînga și șoptea emoționat:

— Am făcut și eu ce-am putut! I-am creat condiții optime!...

Femeile s-au îngălbenit de invidie.

— Ia vezi, dragul meu, ce solidă m-am făcut, i-am spus sofului meu cît am putut mai gingaș, jucîndu-mi mușchii de oțel.

Așa că nu mai am nevoie de condiții optime.

Și i-am întins energie sacoșa cu alimente. Soful s-a făcut alb ca varul. Iar eu am simțit ceva care s-ar putea traduce prin „mens sana in corpore sano“.

I. Grigorieva

Monologul unei secretare

— Alo! Cine-i? Tovarășul director e ocupat. Da, vă ascult. Un fost coleg de școală? Zavistovski? O clipă, să controlez. Am aici lista tuturor colegilor de școală ai tovarășului director. Clasa a IV-a B? Da, da... A IV-a B. Am găsit: Zavistovski. Dumneavoastră l-ați poreclit pe tovarășul director „căpătină de varză“, deși știați că asta îi displace? Și i-ați vîrît urzica în chiloții de sport la ora de gimnastică? Iar cînd tovarășul director s-a plîns profesorului l-ați numit „piritor“, i-ați fîgăduit să-i faceți nasul piftie și v-ați ținut de cuvînt? Vă ascult... Glume? Se poate, dar din păcate tovarășul director e foarte ocupat. Nu, n-o să fie liber nici în zilele următoare. La revedere. (Așează receptorul în furcă. Telefonul sună din nou).

— Alo! La telefon secretara tovarășului director Kovalski. Cu cine vorbesc? Slupceak? Tovarășul director e foarte ocupat. Pentru dumneavoastră o să fie liber? Ah, sînteți un fost coleg de școală? Da, imi amintesc, într-adevăr. Slupceak, clasa a VII-a B. Un moment, să controlez ceva. Aha, ați fost cel mai bun elev la matematică... Înțeleg, există oameni cu asemenea aptitudini... Dumneavoastră ați refuzat să-i dați tovarășului director o fiuică la examen, din care cauză tovarășul director a confundat logaritmi cu extragerea rădăcinii pătrate și a rămas repetent... Da, de acord, întîmplarea e nostimă și cred că tovarășului director i-ar plăcea să schimbe cîteva cuvînte cu dumneavoastră, să-și amintească de anii de

școală, dar din păcate tovarășul director n-are nici o clipă liberă. Și nu cred că va avea cîndva. Rămîneți cu bine. (Așează receptorul în furcă. Telefonul sună din nou).

— Alo! La telefon secretara. Cine? Tovarășul Glovaci? Tovarășul director e ocupat. A fost elevul dumneavoastră? Cînd? În clasa a V-a? O clipă... Sînteți profesorul pe care elevii l-au poreclit „conopidă“? Mă rog, o poreclă ca oricare alta... Dar dumneavoastră obișnuiați să-l numiți pe tovarășul director „mototol“ și „cap de lemn“... Da, bineînțeles, toate astea s-au întîmplat de mult... Și i-ați pus un doi în trimestrul al doilea, ceea ce a fost pentru tovarășul director o lovitură grea... Nu, nu, din păcate tovarășul director o să fie supraaglomerat în anii următori. Vă rog să închideți telefonul pentru că la celălalt aparat am o convorbire interurbană. La revedere!

— Alo! Interurbanul? Da, vă ascult... Cine? Slovicevici? V-am spus de atîtea ori că tovarășul director e ocupat... Exclus? Poftim? Păi nu dumneavoastră l-ați îmbrîncit în apă pe tovarășul director la lecția de înmulțire a broaștelor? Dar cine? Gombceevski? Cum puteți da vina pe un coleg? Asta-i atitudine de elev conștiincios? Nu, tovarășe Slovicevici, dv. i-ați dat brînci și ați mai adăugat că nu i-ar strica o baie... Poftim? Tot Gombceevski a spus? Perseverați în învinuirea unui coleg de școală? Scuzați, ce-ați spus? I-ați dat tovarășului director să copieze la teză? Cum îndrăzniți să faceți asemenea afirmații? Tovarășul director n-a copiat niciodată! Ce impertinență! La revedere! (Lasă receptorul. Sună telefonul).

— Vă ascult. Da, tovarășe director, înțeleg. Să-i sun președintelui Gombceevski și să-l rog să-și facă timp să vă primească... Înțeleg. Da, da, ați fost colegi de școală. Imediat. (Formează numărul).

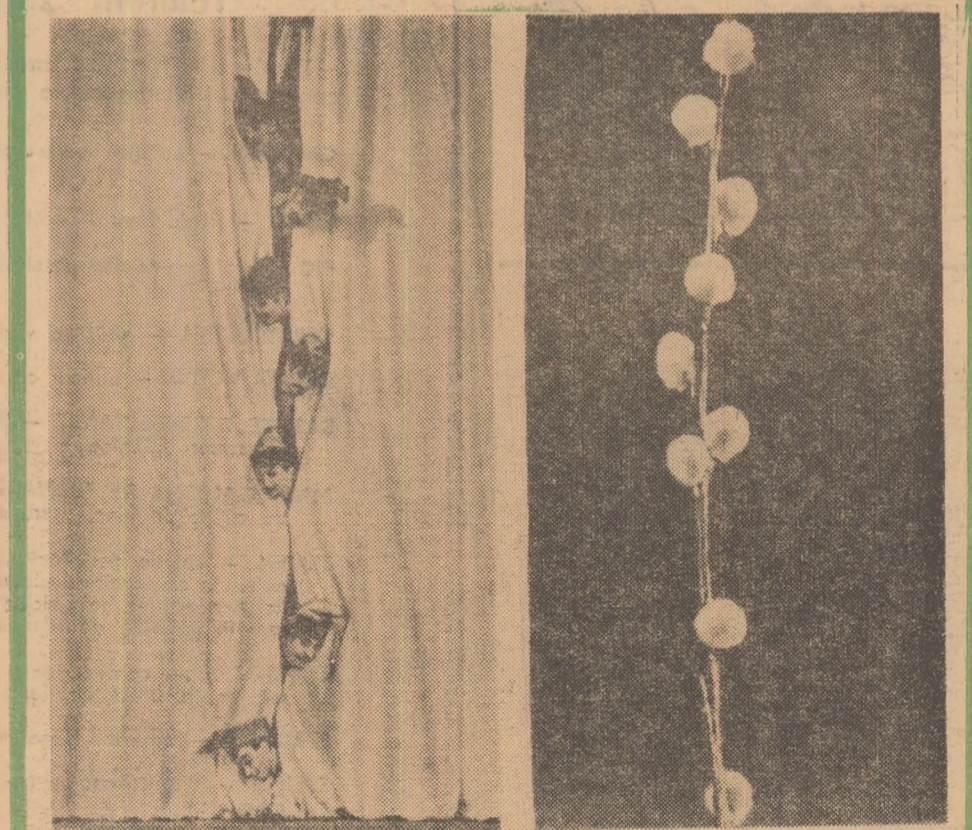
— Alo! Șeful de cabinet al tovarășului președinte Gombceevski? Aici secretara tovarășului director Kovalski... Tovarășul director îl roagă pe tovarășul președinte să-l primească... E foarte ocupat? Sînt convinsă că va găsi cîteva clipe libere. Tovarășul director e un fost coleg de școală al tovarășului președinte. Vă ascult... Bine, aștept. Da, da, clasa a IV-a A. Da.

nu prea înalt... Căpătină de varză? Cap de lemn? Da, da, el e. Piritor? Da, dar Slupceak îi făcuse nasul piftie, după ora de gimnastică... Cum, ce-ați spus? Imposibil! Vasăzică tovarășul președinte l-a îmbrîncit pe domnul director în apă la lecția de înmulțire a broaștelor? Ce glumă draguță! Și i-a spus că are să-i prindă bine? Grozav de amuzant! Marși, la opt? Sigur, tovarășul director o să fie încîntat!

I. Osenka

FOTOGRAFII SE AMUZĂ

Paralele

Fără cuvînte

Opt recomandări pentru melomani

1. Nu veniți niciodată înainte de începerea concertului, ca să nu se spună că sînteți un trîntor care are timp de pierdut. La primele acorduri ale uverturii foști-vă pe fotoliu și trîntiți de cîteva ori junul lui mobil. În felul acesta veți urmări misiunea instrumentistului de la lagere și veți imprima o notă dramatică monotonului preludiu.

2. Aplecați-vă cît mai des posibil spre insofitoarea dv. și explicați-i cu voce tare tema lucrării, componența orchestrei, numele compozitorului, pentru ca cei din jur să știe că au fericirea să stea lîngă un om cultivat.

3. Fredonați în surdîna ariile principale. Interpretul va căpăta astfel mai multă siguranță, iar vecinii vă vor admira.

4. Contemplarea pasivă nu trebuie să treacă nici ea neobservată. Sprijiniți-vă de spătarul fotoliului, închideți ochii și dăruiți-vă în întregime muzicii. Urmăriți totuși cu atenție ca acest gen de audiență să nu se transforme în sforăituri sonore.

5. Aveți grijă, cînd cumpărați bomboane, să le alegeți învelite în hîrtie foșnitoare. Desfăcînd hîrtia în timpul concertului veți atrage asupra dv. atenția publicului într-o măsură mult mai mare decît ar putea-o face cel mai genial virtuoz.

6. În pauză plimbați-vă în zona bufetului. Acolo se adună cei mai mulți spectatori și e deci locul cel mai indicat pentru a declara tare, fără sfială, că ați auzit aceeași operă într-o interpretare mult mai bună.

7. La recitalurile cîntăreților celebri nu vă zgîrciți la aplauze. Un spectator care se respectă nu încețază să strige „bis“ pînă cînd cîntărețul nu răgușește.

8. Numai profanii așteaptă acordul final al unei simfonii. Dv., însă, părăsiți sala cu capul sus. Dacă în cursa cu obstacole spre garde-robă sînteți printre ultimii, activați energie cu coatele pentru a dovedi întregii lumi că și cei din urmă pot fi cei dinții.

Respectînd aceste recomandări vă veți putea considera un bun cunoscător de muzică.

(Din „Nedelea“)